

nevinovați. Majoritatea votează: „Nevinovați!” și președinta tribunalului acceptă decizia ca fiind cea justă, iar cei doi sunt îndemnați să plece spre fundul sălii, unde, dar acolo, oprți în fața unui zid imaginar, îi va lichida cu propriul ei pistol. Rolurile celor două gardiene și al președintei de tribunal sunt puțin ofertante, dar nici interpretele, Ioana Iacob, Isolde Cobeț și Simona Vintilă, nu reușesc să fie mai mult decât niște figuri palide. Rolul mut al maiorului Rubin este interpretat cu acuitate de Radu Miodrag Vulpe. Dar, în fapt, tot spectacolul este dus în spate de Georg Peetz, ceilalți fiindu-i ceva mai mult decât accesoriile scenografice, cum ar fi oasele sau organele omenești, pe care acesta le arată din când în când publicului-tribunal spre a fi mai convingător.

Pe mine, cel silit să trăiască zeci de ani cu presiunea eroismului Armatei Roșii pe cap, spectacolul mă proiectează într-o lume cunoscută. În paranteză fie spus, împărtășesc din toată inima aversiunea estonienilor care nu mai vor să vadă stătuia eroului sovietic în mijlocul capitalei lor. Întrebarea pe care mi-o pun este: ce spune și cât spune o asemenea montare unor spectatori din generațiile de după comunism, cum erau majoritatea celor care umpleau sala Atelier a Teatrului Național din București, unde am văzut spectacolul.

Teatrul German de Stat din Timișoara – Judecata de Barry Collins. Regia: Alexander Hausvater. Scenografia: George Petre. Muzica: Daniel Simion. Cu: Georg Peetz (*Vukhov*), Radu Miodrag Vulpe (*Rubin*), Ioana Iacob (*Judecătoarea*), Isolde Cobeț și Simona Vintilă (*Gardiencele*). Data premierei: 8 mai 2007.

Canta Napoli, Napoli matrimoniale...

Noua premieră a Teatrului Național din București face parte din seria de succese de public prezumate. Comedia lui Eduardo de Filippo, *Sâmbătă, duminică, luni*, este una dintre piesele de repertoriu comic de secol XX cu care orice trupă poate să apeleze la eternul „popor” al politicienilor, aici numit public. Ce dacă or să strâmbe din nas criticii pretențioși (parlamentarii, în cazul recent al președintelui suspendat), noi ne adresăm publicului, iar publicul se va bucura. Piesa comediografului italian, intitulată cam anodin, își îndreaptă spectatorul către „problemele familiale”, aceleași în mai toate secolele moderne, deși aici, în mediul conservator napoletan, ele capătă nuanțe de negăsit aiurea și în orice caz nu într-o lume mult liberalizată, cum e aceea a noastră. Tocmai de aici rezultă, poate, și comicul irezistibil al situațiilor din piesă, aduse pe scenă de regizorul Dinu Cernescu, împreună cu o trupă din toate generațiile Naționalului. Distribuția îi cuprinde pe: Cecilia Bârbora, în rolul matroanei, *Dona Rosa*, Costel Constantin, în rolul capului familiei, *Don Peppe*, Afrodita Androne, servitoarea *Virginia*, Gavril Pătru, în *Rocco*, unul dintre cei doi fii, cel mai prominent, Vitalie Bichir, amicul său *Federico* și logodnicul surorii lui Rocco, *Giulianella*, interpretată de Irina Cojar, Matei Alexandru, în rolul bunicului *Don Antonio*, socrul mic, ca să spun așa, Ileana Stana Ionescu în rolul *Amelia*, *Dona Meme*, sora capului familiei, Marius Rizea în rolul fiului Donei Meme, *Attilio*, George Motoi în *Raffaello*, fratele capului familiei, Traian Stănescu, în rolul contabilului *Luigi Ianiello*, Rodica Mureșan în rolul soției sale, *Elena*, Cristian Crețu în *Michele*, fratele servitoarei, Dragoș Ionescu, *Roberto*, celălalt fiu, cel mare, al familiei, și Liliana Hodorogea, în rolul *Mariei Carolina*, soția lui. Cu o scenografie clasică, mobilier mic-burghez

mişcat sub ochii noștri pentru a deveni din bucătărie sufragerie și apoi simplă cameră de zi, semnată de Florilena Popescu-Fărcășanu, spectacolul a plăcut publicului, totuși nu prea numeros, de la premiera din 18 mai. În primul rol principal, Cecilia Bârbora este subtilă și nuanțată, intrând admirabil în pielea gospodinei catolice napoletane, care are totuși, micile ei bovarisme, fapt care provoacă și gelozia nejustificată a soțului său, interpretat magistral de Costel Constantin, un comic de mare calibru, departe de „Să nu vreau să vrea să ias!” la care-l înhămasese direcția anterioară a Naționalului. La celălalt capăt al vârstelor, Gavril Pătru este și el spumos, extrem de dinamic, un actor de mari perspective în acest gen de comedie fără mari probleme. Abia o văzusem pe Afrodita Androne în câteva roluri complicate și atât de îndepărtate de servitoarea napoletană, din *Demonul roșu*, trecând cu abilitate de la un rol la altul, de la o cheie psihică la alta, când iat-o în acest rol de o cu totul altă factură, pe care-l face la fel de bine și de convingător. Ileana Stana Ionescu, o actriță căreia anii nu fac decât să-i adauge vervă și dinamică, e admirabilă în rolul de pedantă și pisăloagă mamă și mătușă. O surpriză este Traian Stănescu, de un comic irezistibil, în rolul contabilului curtenitor, împotriva căruia se îndreaptă gelozia vecinului său, Don Peppino. George Motoi,

Într-un rol comic de ins cam zaharisit, actor amator, deși episodic, trece foarte bine la public. Nici ceilalți actori nu sunt în afara poveștii, rolurile lor mai mici sau mai mărișoare fiind lucrate cu atenție și jucate, nu o dată, cu finețe.

Povestea acestei familii în care conviețuiesc, ca-ntr-un trib, trei generații, este și un semn al legăturii dramaturgului Eduardo de Filippo cu orașul său, Neapole, zeci de referințe demonstrează asta, iar relațiile membrilor familiei lui Don Pepe Priore țin între ei o rețea emoționantă în fond, prin care transpare o lume astăzi dispărută. Departe e lumea de azi, corectă politic, de gospodina care conduce treburile casei, în timp ce capul familiei se luptă să-și mențină comerțul său cu cravate și cămăși, dintr-o vreme când încă magazinele generale nu copleșiseră micile afaceri. Departe și moravurile tinerilor de logodnele acelor ani și ale acelor vremuri. Departe chiar *Ghepardul*, pe care intelectuala familiei, Dona Meme, îl citește și le sugerează și lor să se cultive, citind, ca ea, „o carte pe lună”, departe, vreau să spun, de zilele noastre. Remarcabil modul în care sunt lucrate, după moda veche, toate rolurile, caractere distincte, fiecare cu a sa *qualité maîtresse*, pe care regizorul și interpreții au știut să le sublinieze și să le pună astfel în lumină.

Desigur, celor ce concep teatrul doar ca pe un teren de bătălie cu formele trecute, acesta e un teatru învechit. Nimeni nu spune că e nou. Dar el poate și trebuie să existe în paralel cu experimentele cele mai îndrăznețe, compunând peisajul unei arte cu bătaie lungă. În fond, un *teatru național* are chiar această datorie, de a arăta publicului fețele acestei arte, chiar dacă nu toate întrunesc adeziunile tuturor spectatorilor. Un pluralism e necesar, cred, atunci când faci repertoriul unui Național. Deocamdată, însă, la București, pluralismul nu prea e reprezentat decât într-una dintre fețele sale.

Teatrul Național „I.L. Caragiale”, București – Sâmbătă, duminică, luni de Eduardo de Filippo. Regia: Dinu Cernescu. Scenografia: Florilena Popescu-Fărcășanu. Muzica: George Marcu. Cu: Cecilia Bârbora (*Rosa*), Costel Constantin (*Peppino*), Afrodita Androne (*Virginia*), Gavril Pătru (*Rocco*), Vitalie Bichir (*Federico*), Matei Alexandru (*Antonio*), Irina Cojar (*Giulianella*), Ileana Stana Ionescu (*Amelia*), Marius Rizea (*Attilio*), George Motoi (*Raffaello*), Traian Stănescu (*Luigi*), Rodica Mureșan (*Elena*), Cristian Crețu (*Michele*), Dragoș Ionescu (*Roberto*), Liliana Hodoroagea (*Maria Carolina*). Data premierei: 18 mai 2007.